

การค้นหาและการคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษ สู่การพัฒนาทีมชาติ

The Searching and Selection of Athletes with Special Sport Ability for The Developing of National Sport

ดร.ธานินทร์ บุญญาลงกรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

จากสภาพการณ์ในปัจจุบันหลายๆ ประเทศได้เริ่มมีการให้ความสนใจกับบุคคลผู้ที่มีความสามารถพิเศษหรือมีพรสวรรค์ในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างมากมายในหลายๆ ด้านตามความรู้ความสามารถของประชากรในประเทศนั้นๆ โดยที่การค้นหาและการระบุความสามารถพิเศษทางการกีฬานั้นเริ่มเข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการพัฒนาโปรแกรมในหลายชนิดกีฬาด้วยเช่นกัน อันส่งผลให้หลายๆ ประเทศได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญของการพัฒนาตัวบ่งชี้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ที่เป็นส่วนสำคัญของชัยชนะในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ สำหรับประเทศที่มีประชากรน้อยกว่าเมื่อเทียบกับประเทศมหาอำนาจ ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรและความสำเร็จของผลงานในการแข่งขันระดับนานาชาติแล้ว ในประเทศที่มีการคัดเลือกและสรรหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ถึงแม้ว่าจะมีประชากรที่น้อยกว่า แต่ถ้ามีระบบการคัดเลือกและสรรหาที่ดีมีประสิทธิภาพมากกว่า ก็สามารถที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าและสำหรับประเทศไทยนั้นถ้าได้มีการดำเนินการอย่างถูกต้องและเป็นระบบที่ชัดเจนรวมทั้งได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชนก็จะส่งผลให้การกีฬาของประเทศไทยมีความชัดเจนและมีความก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ที่ได้รับการยอมรับในความสามารถและผลการแข่งขันของนักกีฬาในระดับโลกได้เช่นเดียวกัน

คำสำคัญ: ความสามารถพิเศษ/กีฬา/ประเทศไทย

Abstract

From present situation, many countries begin to pay attention to the searching and developing of athletes with special sport ability or talent in many aspects. The searching and identifying people who have special sport ability or talented in sport has become an important role in the developing of various programs in many kinds of sports, consequently, many countries turn to pay attention to develop the criteria or indicators

for selecting people with special sport ability which will be an important factor for the victory of their countries in the international sport competitions. As for the small countries with fewer population than powerful countries like the USA, Russia or Germany, they seem to have less opportunity in finding athletes with special sport ability, in fact they can be more successful if they have more effective and better system in selecting and identifying the athletes who have special sport ability. This article aims to present the process of searching and identifying athletes with special sport ability in Thailand. If we have effective system and co-operation between the government and private organizations, we can be accepted and successful like other countries which has reputation in world class sport competitions in the near future.

Keywords: TALENTED/SPORT/THAILAND

บทนำ

ในยุคปัจจุบันนี้เป็นช่วงเวลาแห่งความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งด้านการศึกษาที่ซึ่งทุกคนเห็นพ้องต้องกันว่า ทรัพยากรที่สำคัญและมีค่ามากที่สุดนั่นก็คือ ทรัพยากรมนุษย์ หากจะเปรียบเทียบกับประเทศใดที่มีจำนวนอัตราประชากรที่มีความรู้ความสามารถ อาจเป็นดัชนีชี้วัดอย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการจัดการเกี่ยวกับระบบของการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาพิเศษก็ถือว่าเป็นดัชนีชี้วัดความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยี ในขณะที่การศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษก็เป็นดัชนีบ่งชี้แนวโน้มความเจริญก้าวหน้าหรือสมรรถนะของประเทศนั้นในอนาคต และทั้งนี้ในปัจจุบันเริ่มมีการให้ความสนใจกับบุคคลผู้ที่มีความสามารถพิเศษหรือมีพรสวรรค์ในด้านต่างๆ ตามที่ Howard Gardner (1983) ได้ค้นพบขึ้นมาที่เรียกว่า ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ที่ได้รับการยอมรับอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งความสามารถด้าน

ต่างๆ จะมีอยู่ด้วยกันทั้งหมดแปดด้าน ซึ่งการระบุความสามารถพิเศษทางการกีฬานั้นเริ่มเข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการพัฒนาโปรแกรมในหลายชนิดกีฬา (Falk, 2004) และเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วในประเทศออสเตรเลีย โดยที่เป็นที่มาสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ โดยได้จัดให้มีโครงการ Talent Search (โครงการแสวงหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษหรือมีพรสวรรค์) ซึ่งโครงการนี้อยู่ภายใต้การดูแลของสถาบันการกีฬาแห่งประเทศไทย ออสเตรเลีย (AIS) และความสำคัญของการพัฒนาตัวบ่งชี้ผู้ที่มีความสามารถพิเศษ อาจจะเป็นส่วนสำคัญของชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ในการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ (Hoar and Warr, 2000) สำหรับประเทศที่มีประชากรน้อยกว่าเมื่อเทียบกับประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา รัสเซีย เยอรมัน และจีน ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรและความสำเร็จของผลงานในการแข่งขันระดับนานาชาติแล้ว ในเฉพาะประเทศที่มีการคัดเลือกสรรหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา จะแสดง

ให้เห็นว่าประเทศที่มีประชากรที่น้อยกว่า แต่ถ้ามีระบบการคัดเลือกหรือสรรหาที่ดีและมีประสิทธิภาพมากกว่า ก็สามารที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่า (Rütten & Ziemainz, 2004) อย่างไรก็ตามในการศึกษาเรื่องการระบุถึงความสามารถพิเศษนี้การระบุถึงค่าของตัวบ่งชี้ความสามารถพิเศษมีความแตกต่างกันในแต่ละชนิดกีฬา ทั้งนี้กีฬาในปัจจุบันนี้มีมากมายหลายประเภท ทั้งที่มีมาแต่อดีตหรือแม้กระทั่งกีฬาที่เพิ่งจะมีการคิดค้นพบขึ้นมาใหม่ จึงทำให้มีผู้สนใจเข้าร่วมในกีฬาแต่ละประเภทมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ตามกระแสความนิยมของสังคมหรือความนิยมในช่วงระยะเวลานั้นๆ จนทำให้เกิดการแข่งขันตามขึ้นมาในแต่ละประเภทกีฬา เพื่อต้องการความเป็นเลิศ เพื่อชัยชนะ เพื่อพบปะสังสรรค์หรือเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล องค์กร หรือ ประเทศ เป็นต้น ดังนั้นสิ่งที่เป็ปัจจัยสำคัญที่จำเป็นในการแข่งขันกีฬา ก็คือการคัดเลือกผู้เล่นที่จะเป็นตัวแทนให้แก่สังกัดหน่วยงาน องค์กร หรือประเทศเพื่อทำหน้าที่ลงทำการแข่งขันในกีฬาต่างๆ การคัดเลือกผู้เล่นเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการแข่งขันกีฬาในแต่ละประเภทนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการหานักกีฬาที่มีคุณสมบัติ ไม่ว่าจะเป็ในด้านทางกายหรือจิตใจ ที่พร้อมหรือที่สมบูรณ์ที่สุด ณ เวลานั้นๆ ลงทำการแข่งขัน การทดสอบทักษะกีฬาจึงเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลความสามารถทางด้านกีฬาของนักกีฬาในแต่ละประเภทด้วย

การตรวจสอบบุคลิกความสามารถหรือพรสวรรค์ (Talent Identification)

การตรวจสอบบุคลิกความสามารถหรือพรสวรรค์จะนำไปสู่การจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม

และนับเป็สิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งในการเข้าร่วมทางการกีฬา คนทุกๆ คนสามารถที่จะเรียนรู้อาร้องเพลง การเต้นรำ หรือการวาดภาพ แต่จะมีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะก้าวขึ้นไปสู่การเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง ในทางการกีฬาก็เช่นเดียวกันสิ่งที่มีความสำคัญจะต้องค้นหาความสามารถหรือพรสวรรค์ของแต่ละคนให้พบและคัดเลือกเสียตั้งแต่วัยเยาว์ก่อนที่จะนำพาพวกเขาเข้าสู่การกีฬาและช่วยให้พวกเขาก้าวขึ้นไปสู่ผู้ที่มีชื่อเสียงสูงสุด ในอดีตที่ผ่านมาหรือแม้กระทั่งในปัจจุบันโดยส่วนมากการเลือกเข้าสู่การกีฬาของเด็กส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานอยู่บนประเพณี อุดมคติ ความต้องการในการเข้าร่วมทางการกีฬาเพราะความนิยมในกีฬาชนิดนั้นๆ พ่อแม่ปลูกฝัง ครูแนะนำ มีที่พักอยู่ใกล้สนามและอื่นๆ จึงทำให้นักกีฬามีการพัฒนาบนพื้นฐานของการฝึกซ้อมหรือชนิดกีฬาที่ไม่ได้เหมาะสมกับบุคลิกความสามารถหรือพรสวรรค์ของตนเองที่มีอยู่ และส่งผลให้นักกีฬาไม่สามารถก้าวขึ้นไปสู่ความสำเร็จที่สูงสุดได้อย่างที่ตั้งใจ ผู้ฝึกสอนควรทำงานและให้เวลากับบุคคลที่มีความสามารถสูงตามธรรมชาติ (Natural Abilities) มาตั้งแต่กำเนิด ไม่เช่นนั้นผู้ฝึกสอนจะสูญเสียบุคลิกความสามารถหรือพรสวรรค์ที่นักกีฬามีอยู่ รวมทั้งเสียเวลาและพลังงานไปอย่างไร้ประโยชน์หรือไม่ก็ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ เพราะถึงแม้การฝึกซ้อมจะสามารถเปลี่ยนแปลงความสามารถทางกายของบุคคลได้ แต่ท้ายที่สุดความสามารถทางพันธุกรรมที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิดจะเป็นตัวกำหนดระดับความสามารถทางกายสูงสุดที่นักกีฬาจะได้รับ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการตรวจสอบบุคลิกความสามารถหรือพรสวรรค์จึงเป็นการค้นหาและคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถสูงสุดสำหรับการกีฬาอย่างแท้จริง

หลักการคัดเลือกและเสาะหาผู้มีความสามารถพิเศษ (Identification Process)

โดยทั่วไปเด็กแต่ละคนมีทั้งจุดดีและจุดเด่นอยู่ในตัว ซึ่งอาจแตกต่างกันบ้างน้อยบ้างแล้วแต่ศักยภาพพื้นฐานและการบ่มเพาะภายหลัง อย่างไรก็ตาม พบว่าความสามารถพิเศษที่แฝงอยู่ในตัวเด็กอาจไม่แสดงออกอย่างชัดเจนอย่างเช่นคนทั่วไป คาดคิด เด็กที่มีศักยภาพโดดเด่นพอที่จะเป็นอัจฉริยะบุคคลในอนาคตได้ อาจไม่แสดงความสามารถใดๆ ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ในสถานการณ์ต่างๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการศึกษาที่ปิดกั้นความสามารถ ดังนั้นในกระบวนการสำรวจหรือเสาะหาเด็กกลุ่มนี้จึงต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจกับธรรมชาติอันหลากหลายตลอดจนปัจจัยที่อาจปิดกั้นความสามารถอันแท้จริงของเด็กได้ อาทิเช่น การเลี้ยงดู ระบบการศึกษา ประสบการณ์ชีวิต ปัญหาทางครอบครัว ฯลฯ

ในอดีตที่ผ่านมาเน้นการสำรวจและการเสาะหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษยึดอยู่กับการสอบแข่งขัน การใช้ข้อสอบคัดเลือก การใช้ผลจากคะแนนที่ได้มาจากแบบทดสอบทางสติปัญญา หลังจากที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กกลุ่มนี้มานับสิบปี มาจากสาเหตุหลายประการ อาทิความไม่กระจ่างชัดในเรื่องคุณลักษณะของเด็กแต่ละประเภท ความเข้าใจผิดพลาดในเรื่องความสามารถทางสติปัญญา การยึดถือแบบทดสอบข้อเขียนอย่างเอาจริงเอาจังโดยไม่ใช้เกณฑ์อื่นเข้ามาร่วมตัดสินความไม่รอบคอบระหว่างการดำเนินการคัดเลือก รวมถึงการคัดเลือกไม่ตรงกับเป้าประสงค์ที่ต้องการ นอกจากนี้ยังมีเด็กหลายประเภทที่ต้อง

ใช้วิธีหรือเครื่องมือพิเศษในการสำรวจ เช่น เด็กที่มีความสามารถต่ำกว่าความเป็นจริง หรือเด็กที่มีความบกพร่องด้านต่างๆ

แนวทางในการเสาะหาอัจฉริยภาพของเด็กๆ ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติในปัจจุบัน ได้แก่

1. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอน
2. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่ใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับแนวของเด็ก
3. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่ไม่ลำเอียงกับเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ
4. การใช้กระบวนการตรวจสอบที่เป็นขั้นตอนที่มีข้อมูลหลายด้านประกอบกัน

แนวทางและกระบวนการจัดการเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา

สำหรับหลักการค้นหาและการคัดเลือกนักกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย โดยศูนย์แมวมองเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา มีหลักการค้นหาและการคัดเลือกนักกีฬาโดยอาศัยหลักการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา เริ่มตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงระดับแชมป์ โดยมีการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาในแต่ละช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ช่วงการคัดเลือกนักกีฬา (Talent Selection) โดยคัดเลือกจากพันธุกรรม (Gene) ขนากรปร่าง และชนิดของเส้นใยกล้ามเนื้อ เป็นต้น โดยเน้นการคัดเลือกนักกีฬาที่จะเก่งในอนาคตและจะมีการคัดเลือกอายุที่เหมาะสมกับชนิดต่างๆ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ช่วงการคัดเลือกนักกีฬา

กีฬา	อายุที่เริ่มฝึก	อายุที่เริ่มฝึกพิเศษ	สมรรถนะสูงสุดเมื่อ
ยิงธนู	12-14	16-18	23-30
วิ่งระยะสั้น	10-12	14-16	22-26
วิ่งระยะกลาง	13-14	16-17	22-26
วิ่งระยะไกล	14-16	17-20	25-28
กระโดดไกล	12-14	17-19	23-26
ขว้างจักร	14-15	17-19	23-17
แบดมินตัน	10-12	14-16	20-25
ยิมนาสติกหญิง	6-8	9-10	14-18
ยิมนาสติกชาย	8-9	14-15	22-25
ยูโด	8-10	15-16	22-26
เรือพาย	11-14	16-18	22-25
รักบี้ฟุตบอล	13-14	16-17	22-26
ยกน้ำหนัก	14-15	17-18	23-27
เบสบอล	10-12	15-16	22-28
บาสเกตบอล	10-12	15-16	22-28
มวยสากล	13-15	16-17	22-26
หมากลูก	7-8	12-15	23-35
แฮนด์บอล	10-12	14-16	22-26
จักรยาน	12-15	16-18	22-28
โปโลน้ำ	10-12	16-17	23-26
ฟันดาบ	10-12	14-16	20-25
ฮอกกี้	11-13	14-16	20-25
ฟุตบอล	10-12	14-16	22-26
มวยปล้ำ	11-13	17-19	24-27
เรือใบ	10-12	14-16	22-30
ยิงปืน	12-15	17-18	24-30
ขี่ม้า	10-12	14-16	22-28
ว่ายน้ำหญิง	7-9	11-13	18-22
ว่ายน้ำชาย	7-8	12-14	22-27
ว่ายน้ำลีลา	6-8	12-14	10-23
เทเบิลเทนนิส	8-9	13-14	22-25
วอลเลย์บอล	10-12	15-16	22-26
เทนนิสหญิง	7-8	11-13	20-25
เทนนิสชาย	7-8	12-14	2-27
สควอช	10-12	15-17	23-27

แหล่งที่มา : (สนชยา สีละมาต, 2547)

ช่วงที่ 2 ช่วงการฝึกซ้อม (Training) เน้น

การพัฒนาสมรรถภาพร่างกาย จิตใจ และทักษะกีฬา โดยความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาจะเป็นตัวประเมินด้านสมรรถภาพและการบาดเจ็บ รวมทั้งการประเมินภาวะโภชนาการในนักกีฬารวมถึงการจัดรายการอาหารให้เหมาะสมกับปริมาณการฝึกซ้อมของนักกีฬา

ช่วงที่ 3 ช่วงการแข่งขัน (Competition)

โดยการนำหลักการทางจิตวิทยาการกีฬาเข้ามาช่วยรวมถึงการบันทึกภาพจากวิดีโอ แล้วนำมาวิเคราะห์เกมส์การแข่งขัน ด้านชีวกลศาสตร์ ซึ่งทำให้ได้เปรียบคู่แข่ง เน้นเรื่องการแข่งขันให้แสดงความสามารถสูงสุด

หลักในการค้นหาและการคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษนั้น จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมตามวัยซึ่งในแต่ละชนิดกีฬานั้นมีความแตกต่างกัน โดยที่การค้นหาในช่วงของการคัดเลือกนักกีฬา (Talent Selection) นั้นพิจารณาคัดเลือกจากพันธุกรรม (Gene) ขนาดรูปร่าง และชนิดของเส้นใยกล้ามเนื้อ เป็นต้น ส่วนการเสาะหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาควรมีวิธีการดังนี้ 1. การวัดแวน เป็นการวัดทักษะพื้นฐานการเคลื่อนไหวที่สำคัญสำหรับกีฬานั้นๆ ไม่ควรเป็นการวัดทักษะกีฬา 2. การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้แก่ การวัดขนาดรูปร่างสรีรวิทยา กลไก การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ ตลอดจนการทำงานของอวัยวะต่างๆ ที่เหมาะสมในแต่ละชนิดกีฬา 3. ผู้เชี่ยวชาญ เป็น การคัดเลือกโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละกีฬา ซึ่งถือว่าสำคัญมาก เพราะผู้เชี่ยวชาญจะเข้าใจและทราบคุณลักษณะธรรมชาติของผู้มีแววจะเป็นนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จโดยใช้วิธีการประลองการแสดงความสามารถต่างๆ เป็นต้น

ปัจจุบันหลายๆ ประเทศได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนเด็กและเยาวชนในชาติของตนที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ โดยมีการกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติในระดับประเทศได้อย่างชัดเจน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ รัฐจัดสรรงบประมาณให้และมีการจัดตั้งกองทุนสมทบจากแหล่งต่างๆ มีการเสาะหากลุ่มเด็กพิเศษเหล่านี้ ในโรงเรียนจะมีรูปแบบการเรียนการสอน และมีโปรแกรมพิเศษมากมายให้เด็กได้เลือกเรียนตามความเหมาะสมกับความสามารถพิเศษของเด็กแต่ละคน ครูผู้สอนจะได้รับการอบรมเป็นพิเศษทุกประเทศดำเนินการพัฒนาเด็กเหล่านี้โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และโรงเรียน นอกจากนั้นในระดับประเทศ และมลรัฐจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานให้คำปรึกษาแนะนำ รวมถึงมีศูนย์หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิจัยและรวบรวมผลงานวิจัยเพื่อสะสมองค์ความรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาเป็นไปอย่างกว้างขวางต่อเนื่อง ในปัจจุบันมีองค์กรระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษคือ World Council for the Gifted and Talented เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีความประสงค์จะพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งเน้นการดำเนินงานในรูปแบบการแลกเปลี่ยนและร่วมมือด้านวิชาการ โดยมีสมาชิกจากทั่วโลกประมาณร้อยกว่าประเทศ และมีองค์กรในระดับภูมิภาคคือ The Asia Pacific Federation for the Gifted and Talented (APFG) ดำเนินงานประสานงานกับหน่วยงานแรก สำหรับตัวอย่างของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดการพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษในแต่ละประเทศมีดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา

เป็นประเทศที่จุดชนวนความสนใจของโลกในเรื่องนี้ และเป็นประเทศแรกที่ใช้คำว่า Gift Education เป็นประเทศที่มีอิทธิพลทางความคิดและถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านนี้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1957 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง มีโครงสร้าง นโยบาย และกฎหมายที่ชัดเจนมากที่สุด นับได้ว่าเป็นประเทศที่ครองความเป็นหนึ่งในเรื่องการศึกษาของเด็กกลุ่มนี้ นโยบายการจัดการศึกษากำหนดให้มีการสร้างมาตรฐานหลักสูตรทั้งด้านเนื้อหาและภาคปฏิบัติที่ท้าทายสร้างสรรค์โอกาสในการเรียนรู้ที่ท้าทายมากขึ้น ให้เต็มศักยภาพที่เด็กมีอยู่ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยความร่วมมือระหว่างชุมชนและโรงเรียน ขยายโอกาสให้เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น พัฒนาครูให้มีความสามารถ พัฒนาหลักสูตรที่ซับซ้อนและท้าทายเด็กให้เรียนรู้ได้ดี มีการช่วยเหลือและสนับสนุนงบประมาณให้เด็กที่มีความสามารถพิเศษประเภทต่างๆ อย่างชัดเจน รัฐบาลกลางเป็นผู้กำหนดนโยบายและกฎหมาย เพื่อให้มลรัฐต่างๆ นำไปปฏิบัติ โดยมลรัฐจะเป็นผู้ระบุหรือกำหนดว่าเด็กมีความสามารถพิเศษในด้านใด เพื่อให้ได้รับสิทธิสนับสนุนด้านงบประมาณและกำหนดนโยบายการศึกษาของมลรัฐขึ้น เพื่อให้คณะกรรมการบริหารโรงเรียนนำไปปฏิบัติ มีโปรแกรมการศึกษามากมาย รวมทั้งโปรแกรมในระดับชาติสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ที่แตกต่างจากโปรแกรมที่มีอยู่ในระบบการศึกษาปกติ โปรแกรมพิเศษเหล่านี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อและแนวทางดำเนินงานในลักษณะเดียวกันคือ เด็กที่มีความสามารถพิเศษมีอยู่ในทุกกลุ่มชนทุกระดับ ทุกสาขาวิชาชีพ ควรขยายการศึกษาที่มี

ประสิทธิภาพและให้การสนับสนุน สร้างโอกาสให้เด็กได้ตัดสินใจ วิเคราะห์สิ่งต่างๆ ทั้งสถานการณ์และกับชีวิตจริง ใช้แบบทดสอบกับเด็กเท่าที่จำเป็น สนับสนุนเด็กกลุ่มนี้ทั้งในรูปแบบชั้นเรียนปกติ ชั้นเรียนพิเศษ รวมถึงจัดให้โรงเรียนมีการสอนที่มีความยืดหยุ่นเพื่อให้เด็กได้เรียนอยู่ในกลุ่มที่มีความสนใจและความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในอดีตแม้ว่าสภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวมของจีนจะต่ำกว่ามาตรฐานสากล แต่จีนก็ให้ความสำคัญกับคนที่มีความสามารถพิเศษอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในยุคใหม่ของจีน เริ่มเมื่อปี ค.ศ. 1978 โดยการริเริ่มของ University of Science & Technology of China ดำเนินงานโดยจัดให้มีชั้นเรียนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่อายุต่ำกว่า 15 ปี พร้อมทั้งทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความสามารถเหนือปกติ โดยคณาจารย์จากสถาบันต่างๆ มากกว่า 30 องค์กร (Research Group of Supernormal Children) ปัจจุบันมีนักวิจัยที่ทำงานให้กับสถาบันนี้ในทุกมณฑลทั่วประเทศ ประมาณ 8,000-10,000 คน และมีการดำเนินงานที่แผ่ขยายไปทั่วประเทศ เพื่อสำรวจหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แม้ว่านโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษในปัจจุบันของจีนจะไม่ได้ระบุเรื่องนี้ไว้อย่างเปิดเผยชัดเจน แต่จีนก็มีการเน้นการคัดเลือกโดยการแข่งขันเพื่อค้นหาเด็กที่มีความสามารถพิเศษ นอกจากนี้จีนยังมีความก้าวหน้าในการจัดกิจกรรมพิเศษหลังเลิกเรียน โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และการสร้างพลังเยาวชนเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้

แสดงออกซึ่งความสามารถพิเศษอย่างหลากหลายทุกด้าน ปัจจุบันสาธารณรัฐประชาชนจีนกำลังจะกลายเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูงทางด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอื่นๆ ด้วยพลังของกลุ่มคนที่มีความสามารถพิเศษซึ่งได้เสาะหาและพัฒนามาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน

ในส่วนของประเทศไทยนั้น ปัจจุบันได้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ และส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษไม่มากนัก โดยองค์กรหลักที่รับผิดชอบในส่วนของกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ ได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งได้จัดตั้ง ศูนย์แมวมองเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา กทท. “SAT Sport Talent Identification Center: SAT STIC” โครงการพัฒนากีฬาจังหวัด “สปอร์ตฮีโร่ (Sports Hero)” เป็นต้น นอกจากนี้ทางรัฐบาลยังได้จัดตั้งศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติขึ้น เป็นศูนย์กลางในการสนับสนุนและส่งเสริมและประชาชนที่เป็นผู้มีความสามารถสูงในด้านต่างๆ ทั้งด้านกีฬา ดนตรี ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ ให้ได้เล่าเรียนใช้ประโยชน์ด้านความสามารถของตนเองเพื่อตัวเองและประเทศชาติ ซึ่งทั้ง 3 โครงการที่กล่าวมานี้มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานดังนี้

ศูนย์แมวมองเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา กทท.

การกีฬาแห่งประเทศไทย โดยฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬา ได้สนองตอบโครงการนี้โดยความร่วมมือกับสมาคมกีฬาจังหวัด ชมรม และสโมสรกีฬาในการจัดทำ “โครงการเสาะหาและคัดเลือกนักกีฬาดาวรุ่ง” หรือ “ศูนย์แมวมองเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา กทท.” เพื่อพัฒนานักกีฬา

เยาวชนสู่ความเป็นเลิศ โดยการคัดเลือกเยาวชน ผู้ที่มีความรู้ พรสวรรค์ ทักษะ และความสามารถ พิเศษทางด้านกีฬา โดยอาศัยหลักการทางด้าน วิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้ เริ่มตั้งแต่ ขั้นตอนการคัดเลือกนักกีฬาจนถึงการพัฒนา นักกีฬา สู่ความเป็นเลิศ (ชัยสิทธิ์และวรรณิกา, 2549: 9-10) โดยโครงการได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่กลางปี 2547 และได้รับความสนใจจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และ ผู้ฝึกสอนในการนำนักกีฬาในระดับเยาวชนมา เข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ซึ่งนักกีฬาใน โครงการหลายคนที่มีพัฒนาการดีขึ้น และคาดว่า นักกีฬาเหล่านี้จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทน ทีมชาติไทย และมีโอกาสพัฒนาความสามารถสู่ ระดับอาชีพได้ในอนาคต ในด้านการคัดเลือกนักกีฬา ที่มีทักษะ มีพรสวรรค์ และมีความสามารถพิเศษใน ระดับเยาวชนนั้น ทางฝ่ายวิทยาศาสตร์การกีฬาได้ อาศัยหลักการทางวิทยาศาสตร์การกีฬาในสาขา ต่างๆ มาประยุกต์ใช้โดยมีผู้เชี่ยวชาญดูแลรับผิดชอบ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกนักกีฬาไปจนถึงการ พัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ ประกอบไปด้วย

ด้านสรีรวิทยาการกีฬา ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ คำแนะนำว่า การที่นักกีฬาจะประสบความสำเร็จ ได้นั้น ควรที่จะมีการวางแผนการฝึกซ้อม โดยการ ใช้หลักการฝึกซ้อมแบบกำหนดช่วง (Periodization) ซึ่งจะช่วยให้ร่างกายและจิตใจของนักกีฬาสามารถ ปรับตัวและสามารถปรับสภาวะความหนักหน่วงใน ขณะแข่งขันได้ ซึ่งหลักการฝึกซ้อมแบบเก่าจะ เป็นการเพิ่มปริมาณการฝึกซ้อมอย่างรวดเร็ว โดย ไม่คำนึงถึงความเหมาะสมของอายุนักกีฬา ทำให้ ร่างกายไม่สามารถปรับสภาพให้ฟื้นตัวได้ จะส่งผล ให้สมรรถภาพทางกายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนถึง

ระดับหนึ่ง หลังจากนั้นจะคงที่ถึงแม้จะเพิ่มความ หนักของปริมาณการฝึกซ้อมเพียงใดก็ตาม แต่การ ฝึกซ้อมแบบใหม่นั้นจะเป็นการจัดแบบเพิ่มปริมาณ การฝึกซ้อมให้เหมาะสมกับอายุของนักกีฬา และมีระยะพักฟื้นให้ร่างกายปรับสภาพและฟื้นตัว สามารถรับปริมาณการฝึกซ้อมที่เพิ่มขึ้นได้ และ นักกีฬาเองจะสามารถฝึกซ้อมได้โดยที่ไม่มีการ บาดเจ็บและยังสามารถพัฒนาสมรรถภาพทางกาย ให้ดีขึ้นได้อีกด้วย

ด้านจิตวิทยาการกีฬา ผู้เชี่ยวชาญด้าน จิตวิทยาการกีฬาได้ให้ความเห็นว่า ในการที่เด็กจะ เล่นกีฬาประเภทใดนั้นควรให้เด็กเป็นผู้เลือกเอง โดยการให้เด็กลองเล่นหลายๆ อย่าง เพื่อดูว่าเด็ก ชอบกีฬาชนิดใดมากเป็นพิเศษ แล้วจึงปลูกฝังอย่าง จริงจัง ผู้ปกครองไม่ควรสร้างแรงกดดันในการเล่น กีฬา กับเด็ก ซึ่งมีผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่เมื่อเริ่ม เห็นความสามารถในตัวลูกว่าน่าจะไปได้ไกลในกีฬา ประเภทนั้นๆ กลับคาดหวังกับลูกมากกว่าลูกจะต้อง เป็นแชมป์ จึงเป็นการสร้างแรงกดดันในการเล่น กีฬาของเด็ก ทำให้เด็กหลายคนเบื่อกีฬาอาจถึงขั้น เลิกเล่นทั้งๆ ที่มีโอกาสที่ดีในอนาคตเพียงเพราะว่า ผู้ปกครองสร้างแรงกดดันมากเกินไป และการฝึกที่ ดินั้นควรที่จะให้เด็กฝึกรวมกันเป็นหมู่คณะ ไม่ควร ที่จะแยกเด็กออกมาฝึกคนเดียว เพราะนอกจาก เด็กจะไม่สนุกแล้วอาจจะเบื่อที่จะเล่นกีฬาไปเลย

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า **“ศูนย์แมวมองเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษ ทางกีฬา กทพ.”** นั้น มีวิธีการคัดเลือกหรือเสาะหา นักกีฬาเยาวชนที่มีพรสวรรค์ หรือมีความสามารถ สูงในแต่ละชนิดกีฬาโดยใช้หลักการทางด้าน วิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้อย่างครบวงจร

โดยมีการวางแผนการเข้าร่วมการแข่งขันในระดับ เพื่อให้ นักกีฬาเยาวชนมีการพัฒนาด้านเทคนิคทักษะ ได้อย่างรวดเร็วเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ และจะไม่เกิดการบาดเจ็บหรือร่างกายแคะแกรนจนไม่สามารถที่จะพัฒนาเป็นนักกีฬาที่เก่งในอนาคตได้

ศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาติ

ศูนย์แห่งนี้เริ่มต้นจากการที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีได้สั่งให้ทำการระดมผู้เชี่ยวชาญหลายสาขา ทั้งนักศึกษา นักจิตวิทยาเด็ก นักประสาทวิทยาที่เข้าใจกลไกการทำงานของสมอง เข้ามาช่วยกันทำงานเขียนหลักสูตรการเรียนการสอนใหม่เพื่อแก้ปัญหา “ไอคิว” เด็กไทยที่ลดลงมาก ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารและพัฒนาองค์ความรู้เห็นชอบให้มี “องค์กรมหาชน” ขึ้นมาทำหน้าที่พัฒนาองค์ความรู้ของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กไทยให้มีความรู้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสมอง

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการดำเนินการที่เกี่ยวกับการค้นหาและคัดเลือกรวมทั้งส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษแห่งชาตินั้นมีหน้าที่ในการแสวงหา สนับสนุนและส่งเสริมบุคคลผู้มีความสามารถพิเศษในทุกๆ ด้าน ทั้งในด้านกีฬา ดนตรี ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ ให้ได้มีโอกาสในการได้รับสนับสนุน แต่รายละเอียดและวิธีดำเนินงานของศูนย์นั้นยังไม่มีข้อมูลแน่ชัด ซึ่งถ้าเรามีการดำเนินการอย่างถูกต้องและเป็นระบบที่มีความต่อเนื่อง ประเทศไทยของเราก็สามารถที่จะประสบ

ความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ เทียบเท่ากับประเทศมหาอำนาจทางการกีฬาได้เช่นกัน ดังข้อมูลที่แสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบจำนวนประชากรและความสำเร็จของผลงานในการแข่งขันระดับนานาชาติ

ประเทศ	จำนวนประชากรเมื่อเทียบกับระดับความสำเร็จ
จีน	50%
สหรัฐอเมริกา	72%
รัสเซีย	48%
เยอรมันนี	18%
ออสเตรเลีย	65.8%

แหล่งที่มา: (Rütten & Ziemainz, 2004)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรและความสำเร็จของผลงานในการแข่งขันระดับนานาชาติแล้ว ในประเทศที่มีระบบการคัดเลือกสรรหาผู้ที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาที่ดี จะแสดงให้เห็นว่าประเทศที่มีประชากรที่น้อยกว่ายกตัวอย่างเช่น ประเทศออสเตรเลีย แต่ถ้ามี่ระบบการคัดเลือกหรือสรรหาที่ดีและมีประสิทธิภาพมากกว่า ก็สามารถที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จได้มากกว่าด้วยเช่นกันและจากข้อมูลจำนวนของเยาวชนที่มีอยู่ในแต่ละประเทศจะแสดงให้เห็นถึงว่าประเทศออสเตรเลียนั้นมีจำนวนประชากรระดับเยาวชนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ เหล่านี้ ดังข้อมูลตามตารางที่ 3 นี้

ตารางที่ 3 ข้อมูลแสดงจำนวนประชากรในระดับ เยาวชน

ประเทศ (ล้านคน)	จำนวนเด็กที่มี ความสามารถ พิเศษ (ล้านคน)	จำนวนเยาวชน ทั้งประเทศ
จีน	219	21.9
สหรัฐอเมริกา	40	4
รัสเซีย	28	2.8
เยอรมันนี	9.2	0.92
ออสเตรเลีย	2.6	0.26

แหล่งที่มา: (Rütten & Ziemainz, 2004)

จากกระบวนการที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ถ้าได้มีการดำเนินการอย่างถูกต้องและเป็นระบบที่ชัดเจนรวมทั้งได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐและเอกชนก็จะส่งผลให้การกีฬาของประเทศไทยมีความชัดเจนและมีความก้าวหน้าไปในทิศทางเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ที่ได้รับการยอมรับในความสามารถและผลการแข่งขันของ

นักกีฬาในระดับโลก อันได้มาจากการค้นหาและส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษโดยเริ่มจากกลุ่มประชากรที่เป็นเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาทุกภาคส่วนของประเทศ สถานศึกษารวมทั้งครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักและเข้าใจในความสำคัญของกระบวนการแสวงหาและคัดเลือกรวมทั้งพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถทางการกีฬาเหล่านี้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเยาวชนทั้งหลายเหล่านี้ก็จะพัฒนาไปสู่ความเป็นนักกีฬาอาชีพที่สำคัญของประเทศไทยในการแข่งขันระดับนานาชาติและจากนี้ต่อไปก็จะไม่ใช่สิ่งที่ไกลเกินความเป็นจริงในการที่ประเทศไทยจะมีนักกีฬาที่มีชื่อเสียงและมีผลงานที่อยู่ในระดับโลก อันเป็นผลมาจากการค้นหา คัดเลือกและพัฒนา นักกีฬาที่มาจากความรู้และความสามารถรวมทั้งการบริหารจัดการของคนไทยด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ศมจรส มิ่งคำเลิศ และเทียนชัย ชาญณรงค์ศักดิ์. (2549). สपोर्टฮีโร่ สู้กีฬาอาชีพ (Sport Hero). **สารวิทยาศาสตร์การกีฬา**, 11-12.
- ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์. (2548). รัฐตั้งหน่วยส่งเสริมฟื้นฟูผู้มีความสามารถพิเศษให้เป็นอาชีพเลี้ยงตัว. สืบค้นวันที่ 13 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.mots.go.th/interestdetail.php>
- ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์. (2549). ผู้จัดการเครือข่ายศูนย์ส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ. บทสัมภาษณ์.
- ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์. (2550). การเสาะหาและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา: Sport Gifted. **สารวิทยาศาสตร์การกีฬา**.
- สนธยา สีละมาต. (2547). หลักการฝึกกีฬาสำหรับผู้ฝึกสอนกีฬา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2543). การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2544). รายงานการวิจัย รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บริษัท รัตนพรชัย จำกัด.

ภาษาอังกฤษ

- Amusa, L.O., and Toliola, A.L. (2002). Talent Identification and Development in South Africa: Suggestions for Developing Potential Athlete.
- Hoare, D.G., and Warr, (2000). C.R. Talent identification and women's soccer: An Australian experience. **Journal of Sports Sciences**. 18:751-758.
- Hohmann, A. and Seidel, I. (2003). Scientific aspects of talent development. **International Journal of Physical Education**, 40(1):9-20.
- Jonathan Plucker. (2001). **Intelligence Theory and Gifted Education**.
- MacArthur, D.G. and North, K.N. (2005). Genes and human elite athletic performance. **Human Genetics**, 116:331-339.
- R?ger, U., Rütten, A. & Ziemainz, H. (2004). Determinanten der Talententwicklung im internationalen Vergleich. **Sportwissenschaft** 36(1), 55-74.

Academic
Journal
Institute
of
Physical
Education